

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 007484 25 Кж 3
Бања Лука, 06.06.2025. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина као предсједника вијећа, Сњежане Кудрић и Даниеле Миловановић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Ање Давидовић у кривичном предмету против оптуженог И. О. због кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 22. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца из Бијељине и браниоца оптуженог, адвоката Дејана Богдановића из Бијељине изјављених на пресуду Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 007484 19 К од 10.12.2024. године, у сједници вијећа којој је присуствовао бранилац оптуженог, адвокат Дејан Богдановић из Бијељине, а у одсуству уредно обавијештеног оптуженог, одржаној дана 06.06.2025. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

Уважавањем жалби, окружног јавног тужиоца у у Бијељини и браниоца оптуженог И. О., укида се пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 007484 19 К од 10.12.2024. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 007484 19 К од 10.12.2024. године оптужени И. О. је оглашен кривим због кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 22. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 15/21, 89/21 и 73/23, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од једне године у коју казну му је урачунато вријеме проведено у притвору од 13.07.2019. до 13.10.2019. године, те му је изречена мјера безбједности одузимања предмета који су употребљени за извршење кривичног дјела и то: пиштољ марке ЦЗ М57, калибра 7,62 мм, фабричког броја [...] на навлаци, [...] на тијелу и [...] на цијеви пиштоља и муниција. Истом пресудом на основу члана 96. и 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС) оптужени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати суду износ од 780,00 КМ у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде под пријетњом принудног извршења, а на основу члана 108. ЗКП РС оштећени А. О. је са имовинскоправним захтјевом упућен на парнични поступак.

Против те пресуде, жалбе су благовремено изјавили окружни јавни тужилац у Бијељини и бранилац оптуженог, адвокат Дејан Богдановић из Бијељине.

Окружни јавни тужилац (у даљем тексту: тужилац) је жалбу изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) и к) ЗКП РС, те погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, с приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац оптуженог, адвокат Дејан Богдановић је жалбу изјавио због битних повреда одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног законика, погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, одлуке о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, с приједлогом да се првостепена пресуда укине због битних повреда кривичног поступка или преиначи и оптуженом изрекне условна осуда којом би била изречена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одреди да се иста неће извршити уколико у периоду од пет година не почини ново кривично дјело.

У сједници вијећа, одржаној сходно одредби члана 318. став 1. ЗКП РС у присуству браниоца, с обзиром да је у жалби бранилац то и затражено, а у одсутности уредно обавијештеног оптуженог и тужиоца који није тражио присуство сједници, бранилац оптуженог је изложио жалбу и остао код навода из исте, посебно указујући на битне повреде кривичног поступка које су разлог да се побијана пресуда укине, али поред приједлога из жалбе поставља алтернативни приједлог да се побијана пресуда потврди.

Размотривши спис, побијану пресуду и жалбе, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Основано се у жалбама тужиоца и браниоца оптуженог приговара, да је првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка, коју повреду тужилац виду у томе да је изрека пресуде противрјечна сама себи, да у пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама, на коју повреду указује и жалба браниоца оптуженог, да разлози који су наведени да су потпуно нејасни и неразумљиви, како то сматра жалба тужиоца.

Наиме, потврђеном оптужницом се оптуженом ставља на терет извршење кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. КЗ РС. Првостепени суд је наконведеног поступка, како је наведено у образложењу побијане пресуде, измијенио чињенични опис изреке побијане пресуде, прилагођавајући га чињеницама које су утврђене у поступку, уједно вршећи преквалификацију кривичног дјела и оглашавајући оптуженог кривим за кривично дјело убиство у покушају под посебно олакшавајућим околностима из члана 124. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 22. КЗ РС. Међутим, у правном опису изреке побијане пресуде, првостепени суд не наводи олакшавајуће околности, већ наводи „покушао другог лишити живота“, што изреку побијане пресуде чини неразумљивом и противрјечној самој себи. Основано се жалбом тужиоца приговара, да су у побијаној пресуди изостали разлози о одлучним чињеницама, а они разлози који су дати су потпуно нејасни и неразумљиви. У образложењу побијане пресуде се наводе олакшавајуће околности утврђене на страни оптуженог и то старосна доб оптуженог, лоше здравствено стање, породичност, болест супруге, као и да је дјело извршио у стању битно смањене урачунљивости. Међутим, из образложења побијане пресуде се не може закључити, да ли се утврђене олакшавајуће околности, односе на обиљежје кривичног дјела за које је осуђен на казну затвора у трајању од једне године или се те околности односе на одмјеравање казне за предметно кривично дјело. Таквог

образложења нема, већ првостепени суд само наводи, да је на основу утврђеног чињеничног стања и изведених доказа на главном претресу, утврдио да је оптужени починио кривично дјело под посебно олакшавајућим околностима. Неразумљивост образложења побијане пресуде је и у томе што наводи да је постојао посебан допринос општењеног А. О. и свједока Е. М., те да оптужени није планирао да неког лиши живота, док у изреци суд наводи да је оптужени О. уперио пиштољ у А. О. у намјери да га лиши живота.

Основано се у жалби браниоца оптуженог приговара, да првостепени суд није одлучио о приговрима незаконитости доказа и то записника о показу лица мјеста од стране осумњиченог, а који приговори су истицани на главном претресу и односе се на то да осумњичени није упознат да се може одрећи права на присуство браниоца, да се ради о обавезној одбрани, да се може бранити ћутањем, да је упознат са основима сумње које му се кривично дјело ставља на терет.

Увидом у записник са главног претреса од 15.10.2020. године овај суд је утврдио да је тужилац изводио материјалне доказе и између осталих доказа и записника о показу лица мјеста од стране осумњиченог ПС Братунац број 19-37/01-230-37/19 од 13.07.2019. године, да је бранилац оптуженог након извођења доказа ставио приговор законитости тог доказа, а да је предсједник вијећа констатовао приговор али о њему није одлучио, већ је поступак наставио са приједлозима одбране оптуженог.

Како на главном претресу, а ни у побијаној пресуди суд није одлучио о приговору браниоца оптуженог на законитост изведеног доказа у побијаној пресуди су изостали разлози о одлучним чињеницама, како је жалбом основано указано.

Поступајући на овакав начин првостепени суд је починио и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Основано се у жалби браниоца наводи да је на главном претресу изостало извођење свих доказа на којима је заснована побијана пресуда и да је с тим у вези повријеђено право оптуженог на одбрану и учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Наиме, у жалби се наводи да на главном претресу нису изведени као докази записник о испитивању осумњиченог, који је дао без присуства браниоца у ПС Братунац дана 13.07.2019. године, јер тај доказ и није предложен да се изведе од стране тужиоца, а записник о испитивању осумњиченог код окружног јавног тужиоца у присуству браниоца дана 13.07.2019. године, је тужилац предао и суд прихватио и уложио у предметне списе, без да је вршено њихово читање, па како се странке и бранитељица нису другачије договорили, да је тиме изостало њихово извођење доказа. Иако је на овај пропуст бранилац указао на главном претресу, првостепени суд се о томе није читовао у образложењу своје пресуде.

Увидом у записник са главног претреса од 28.10.2024. године овај суд је утврдио да је тужилац предао предсједнику вијећа записник о испитивању осумњиченог код окружног јавног тужиоца у присуству браниоца дана 13.07.2019. године, потом је констатовао које му је доказе тужилац предао, идентификујући доказ по издаваоцу, броју и датуму.

Како на главном претресу није ни предложен ни изведен као доказ записник о испитивању осумњиченог који је дао без присуства браниоца у ПС Братунац дана 13.07.2019. године, а записник о испитивању осумњиченог код окружног јавног тужиоца у присуству браниоца дана 13.07.2019. године, није прочитан, којег је суд уложио у предметне списе, а странке и бранилац се нису договорили да исти не чита, тиме је поступљено противно одредбама члана 289. став 1. и 4. ЗКП РС и онемогућено одбрани да на главном претресу има приступ овим доказима оптужбе и да се о њима изјасни у складу са правом на одбрану из члана 6. став 2. ЗКП РС, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, на коју је жалбом основано указано.

Због тога ваљало је жалбе браниоца оптуженог и тужиоца уважити и побијану пресуду укинути на основу члана 329. став 1. тачка а) ЗКП РС и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење.

Како је пресуда укинута због битних повреда одредаба кривичног поступка, то ће првостепени суд у поновном суђењу отклонити наведене битне повреде, а оцјениће и приговоре из жалби којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, након чега ће све доказе оцијенити на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, а пресуду образложити на начин који прописује одредба члана 304. став 7. ЗКП РС.

Само ако тако поступи, првостепени суд ће у овој кривичноправној ствари моћи донијети правилну и закониту пресуду.

Записничар
Ања Давидовић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић